

UCHWAŁA NR XXXVII/189/2018
RADY GMINY KUŚLIN

z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity : Dz. U. z 2017 r., poz.1875) art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz.697) **Rada Gminy w Kuślinie, uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kuślin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Kuślinie

Zoran Radiković

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/189/2018
Rady Gminy Kuślin
z dnia 22 marca 2018 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY NA LATA 2018-2020**

I. Wstęp

Rodzina, to miejsce, gdzie dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, poznaje wartości społeczne. Jest to pierwsze środowisko wychowawcze i ma znaczący wpływ na osobowość człowieka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, szczególnie dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. W rodzinie przebiega proces socjalizacji, to w rodzinie kształtuje się tożsamość.

Rodzice są najważniejszymi osobami w życiu dziecka, przekazują wiedzę o otaczającym świecie, o obowiązujących normach i zasadach, są wzorem dla swoich dzieci.

W sposób świadomy i nieświadomy oddziałują na osobowość dziecka, przekazują mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowują jego aktywność i postępowanie na całe życie. Osłabienie rodziny sprzyja powstawaniu sytuacji kryzysowych, które przenoszą się na całe środowisko lokalne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników. To one czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy występujące w rodzinie są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Negatywne zjawiska wynikające z trudności na rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia, ich drastycznego pogarszania, poświęcania mniejszej ilości czasu dzieciom, z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania powodują wielkie zagrożenie dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów.

Brak efektywnego zorganizowania czasu wolnego jest jednym z powodów, które popychają dziecko w złe towarzystwo i udziału w nieakceptowanych przez społeczeństwo formach życia. Na egzystencję rodziny podstawowy wpływ ma coraz trudniejsza sytuacja ekonomiczna. Ubóstwo generuje inne społeczne i psychologiczne problemy. Jednym ze współczesnych zjawisk społecznych jest coraz częstsza nieobecność ojców w polskich rodzinach oraz zmieniające się „układy partnerskie” rodziców, co generuje wiele problemów wewnątrz rodziny. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Praca z rodziną powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Organizując różnorodne formy wsparcia rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej względem dziecka. Nie należy zastępować rodziny w jej funkcjach, lecz wspierać ją i pomagać, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Założeniem programu jest lokalny system wsparcia rodziny naturalnej na etapie, kiedy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. W przypadku rodzin prawidłowo funkcjonujących istotną kwestią jest prowadzenie działań osłonowych, profilaktycznych.

II. Podstawa prawna :

- a) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz.697)
- b) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.)
- c) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.)
- d) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r. poz. 224 z późn. zm.)

III . Sytuacja społeczna w gminie:

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie.

Na dzień 31.12.2017 r. Gmina Kuślin liczyła 5 743 mieszkańców, w tym 2 857 kobiety i 2 886 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosi 68 osoby, bezrobotni długotrwale to 26 osób, bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku to 12 osoby.

Ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 153 rodziny (353 osób w rodzinach), głównymi powodami przyznania pomocy były m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zdarzenia losowe, a także alkoholizm.

Najczęściej przyznawane formy pomocy rodzinom:

	<i>Dane na dzień 31.12.2016r.</i>		<i>Dane na dzień 31.12.2017r.</i>	
Rodzaj pomocy	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób
Zasiłki stałe	48	66	42	52
Zasiłki okresowe	28	92	16	35
Zasiłki celowe	173	423	115	262
Posiłek	45	219	16	83
Praca socjalna	195	502	153	308
Pomoc asystenta rodziny	7	31	10	45

Powody udzielania pomocy:

	<i>Dane na dzień 31.12.2016r.</i>		<i>Dane na dzień 31.12.2017r.</i>	
Powód	Ilość rodzin	Ilość osób	Ilość rodzin	Ilość osób
Ubóstwo	136	373	89	211
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	75	10	59
Wielodzietność	9	58	8	51
Bezrobocie	61	179	34	93
Niepełnosprawność	96	202	73	145
Długotrwała choroba	86	199	67	130
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych	19	77	8	34
Alkoholizm	10	22	3	5
Przemoc w rodzinie	1	4	0	0
Bezdomność	3	3	1	1

Pomoc

udzielana

w oparciu

o :

Ustawę o świadczeniach rodzinnych oraz Ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

	<i>Dane na dzień 31.12.2016r.</i>		<i>Dane na dzień 31.12.2017r.</i>	
Rodzaj świadczenia	Ilość rodzin	Liczba świadczeń	Ilość rodzin	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	284	6044	263	6410
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12	153	19	222

Samotne wychowywanie dziecka	19	238	17	197
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	29	349	33	400
Rozpoczęcie roku szkolnego	215	363	70	767
Dojazd do szkoły, internat	58	693	88	702
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	63	64	66	66
Zasiłki pielęgnacyjne	232	2786	232	2788
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	132	12	145
Świadczenia pielęgnacyjne i dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	21	241	22	269
Urodzenie dziecka	31	31	48	48
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	86	1038	91	1087
Świadczenie wychowawcze (500 plus)	521	7095	512	9339
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	26	457	22	479

Liczba dłużników alimentacyjnych na koniec roku 2016 wynosiła 61 osób, a na koniec roku 2017 wyniosła 64 osoby.

Wobec tych osób podejmowane są wszelkie działania przewidziane w ustawie.

·Rodziny wymagające wsparcia psychologa, pedagoga, prawnika korzystają z pomocy tych specjalistów w PCPR i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Tomyślu.

·Pomoc psychologiczno – pedagogiczna oferowana jest również dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom w szkołach na terenie gminy.

·Na terenie gminy Kuślin aktualnie posiadamy 5 rodzin zastępczych.

·W Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Nowym Tomyślu istnieje mieszkanie chronione dla ofiar przemocy, z którego w sytuacjach kryzysowych można skorzystać, poprzez umieszczenie tam rodziny. Pobyt jest odpłatny.

·W gminie Kuślin działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

·W gminie Kuślin działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny, podejmujący ustawowe działania wobec rodzin, w których występuje problem z przemocą.

IV. Cele programu

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe :

1. Pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej.
2. Wzmocnienie roli rodziny.
3. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
4. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi z problemem nieporadności.
5. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
6. Działania profilaktyczne na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin.

V. Sposób realizacji programu – kierunki działań

Do realizacji założonych celów ustalono następujące działania:

1. Systematyczna współpraca instytucji podmiotów działających w obszarze wspierania rodziny.
2. Wsparcie rodzin w przezwyciężaniu problemów natury opiekuńczo – wychowawczej
3. Kierowanie do instytucji oferujących poradnictwo specjalistyczne m. in. wsparcie psychologiczne, poradnictwo prawne, itp.
4. Przydzielenie asystenta rodziny.
5. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin ubogich.
6. Zintensyfikowana praca socjalna z rodziną.
7. Wsparcie interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą.
8. Współpraca z podmiotami i instytucjami w zakresie realizacji projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny.
9. Zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w formie obiadu w szkole oraz stypendiów, kolonii letnich, pomocy rzeczowej, itp.
10. Partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
11. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

VI. Przewidywane efekty

1. Zmiana postaw społecznych.
2. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego.
3. Wzrost poczucia sprawczości członków rodziny.
4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
5. Polepszenie współpracy między instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Kuślin.

VII. Partnerzy realizujący program:

1. Urząd Gminy Kuślin
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuślinie
3. Gminny Ośrodek Kultury w Kuślinie
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Kuślinie
5. Oświata: Przedszkola i Szkoły działające na terenie Gminy Kuślin
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Tomyślu
8. Kuratorzy Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu
9. NZOZ Przychodnia „Limamed” w Kuślinie
12. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuślinie
13. Posterunek Policji w Kuślinie
14. Parafie rzymskokatolickie w Kuślinie, Michorzewie, Wąsowie.

VIII. Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych.

1. Liczba rodzin wymagających wsparcia
2. Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.
3. Liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie.
4. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny.
5. Udział asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

6. Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną
7. Liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom
8. Liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi, przebywającymi w pieczy zastępczej.
9. Liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe.
10. Liczba dzieci, którym opłacono posiłki w szkole.
11. Liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
12. Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej.
13. Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku letniego zorganizowanego.

IX. Źródła finansowania

Środki na realizację programu mogą pochodzić z :

- budżetu Gminy
- dotacji unijnych
- budżetu Państwa (konkursy, programy rządowe)
- innych funduszy zewnętrznych, organizacji pozarządowych
- budżetów instytucji będących partnerami realizującymi program

Do realizacji założonych zadań będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja założonych zadań w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz zapobieganie dysfunkcjom w rodzinie, a także pomoc w przywróceniu rodzinie prawidłowych funkcji.

X. Koordynator programu

Realizacja Gminnego Programu Wsparcia Rodziny będzie koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuślinie.

XI. Czas realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Wsparcia Rodziny została zaplanowana na lata 2018 – 2020. Program jest dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

XII. Adresaci programu.

Gminny Program Wsparcia Rodziny skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Kuślin, przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze, a także zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program skierowany jest również do rodzin, których dzieci są już umieszczone w pieczy zastępczej, a które chcą współpracować z pracownikami służb społecznych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

XIII. Monitoring i ewaluacja

1. Coroczne sprawozdanie z realizacji programu i podjętych działań, przez podmiot odpowiedzialny za realizację.

2. Przeprowadzanie aktualizacji programu w odpowiedzi na pojawiające się problemy, nowe możliwości i rozwiązania.

Przewodniczący Rady Gminy
w Kuślinie

Zoran Radiković

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz. 697) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Celem głównym Programu jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych. Realizacja celów Programu powinna w kilkuletniej perspektywie doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia rodziny.

Realizując założenia Programu należy mieć na uwadze przede wszystkim dobro rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Niezwykle istotne jest poszanowanie praw dziecka, w tym prawa do opieki i wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, prawa do powrotu do rodziny.

Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie w związku z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należało podjąć stosowną uchwałę.

Wójt Gminy Kuślin

Jerzy Dziamski